

Posudek na diplomovou práci Jarmily Mádrové Vývoj psychiatrické péče k současným multidisciplinárním týmům pohledem sociálního pracovníka

Vedoucí práce doc. PhDr. Eva Křížová, Ph.D.

oponent mgr. Monika Ulrichová, PhD.

Práce Jarmily Mádrové plně zapadá do profilu studijního programu Křesťanská krizová a pastorační práce - Diakonika. Zabývá se problematikou přístupů společnosti k osobám s duševními problémy a vývojem typů péče do současné doby. Nejprve v úvodu představuje historicky známé společenské postoje k duševním odlišnostem a později onemocněním a zmiňuje hlavní klíčové body na cestě k moderní psychiatrii. Velmi dobře vystihuje dilemata současné medicíny a psychiatrie, vyjádřené pojmem medicinizace, případně psychiatrizace. Závěr druhé kapitoly je nejslabším článkem a již samotný název podkapitoly 2.5. Alternativní pohledy na duševní nemoc je zavádějící (i když ne zcela mylný); jedná se spíše o souhrn a přehled přístupů, či resumé, jež zakončuje celou kapitolu dvě. Toto resumé je nedostatečně důkladné a čerpá jen z jednoho zdroje.

Po celkem výstižném exposé hlavních teoretických faktů z historie psychiatrie a současné klinické klasifikace přechází k popisu forem péče služeb v ČR a problematice transformace psychiatrických služeb, jak byly a jsou v ČR diskutovány a realizovány v souladu s kritikou institucionalizace a potřebou komunitní péče. Vystihuje hlavní principy nové organizace péče o osoby s psychickým onemocněním, či zkušeností s psychickým onemocněním, jak odpovídá dnešnímu diskurzu, jimiž jsou komunitní a celostní přístup. Integrace sociální práce do takto pojatých multidisciplinárních týmů psychiatrických služeb je velmi dobře představena. Studijnímu zaměření dobře konvenuje kapitola 4, zabývající se specificky složitou dynamikou duševního a duchovního života, zahrnující i aspekt spirituality, případně religiozity a naznačující teologickou dimenzi problémů osob s psychickým onemocněním. V podkapitole 6.4. dostatečně reflektuje nutnost etické citlivosti odborného jazyka. Práci doplňuje 6 ukázek typu kazuistika, zakončených krátkým vyhodnocením.

Text svým rozsahem, členěním i obsahem odpovídá všem požadavkům diplomové práce. Je psán kultivovaným jazykem s minimálním výskytem překlepů či jazykového opomenutí. Jedno věcné nedorozumění se nachází v otázce sociální kontroly vykonávané medicínou, kdy tato nahrazuje tradiční náboženství. V textu autorky není myšlenka čerpaná z odborného textu zcela správně vyjádřena (s. 18). Kapitola 3.3 by se asi měla nazývat Typy

a formy léčby a péče, jde o to, že dělení na ambulantní/ústavní a farmakologická/psychoterapeutické/ intermediární péče zahrnuje různá hlediska (paralela je např. druhy a formy sociálních služeb v Zákoně o soc. službách).

V některých kazuistikách jsou místa s nižší srozumitelností (např. kazuistika 3 -žena bez soc. opory, ale se sestrou dvojčetem) nebo není popis dostatečně komplexní-např. otázka bydlení u kazuistiky 4, občanství u kazuistiky 6. U všech případů chybí jakákoli reflexe potenciálu působení duchovního či pastoračního typu. V bodu multidisciplinární intervence chybí popis aktivit různých odborností.

S přihlédnutím k celkovému zpracování tématu, dobré orientaci v předmětu a prostředí a pouze drobným připomínkám doporučuji diplomovou práci k obhajobě s hodnocením B-C.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jak se má projevit komunitní přístup ve Vámi uváděných kazuistikách? Např. kazuistika 4: “ambulantní psychiatr bude asi jediný, kdo bude se ženou v kontaktu...s. 51, jak zde zapojit potenciál dcery?
- 2) Jaké formy má interdisciplinární spolupráce na Vašem pracovišti, jak ji posilujete?
- 3) Viděla byste u některého z Vámi představených přístupů prostor pro pastoračního pracovníka nebo kaplana?

Doc. PhDr. Eva Křížová, PhD.

1.6.2024